

odbor všeobecné správy

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

Č. j. MV- 5089-7/VS-2024

Praha 18. června 2024

Počet stran: 3

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 7/2024

Kontrola výkonu přenesené působnosti na úseku matrik a užívání a změny jména a příjmení

Na základě zákona č. 414/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“), zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, došlo ke změně časového rámce a obsahu kontrol výkonu přenesené působnosti.

V případě obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů byla na základě požadavků z území rozšířena periodicita kontrol tak, že došlo k prodloužení období, ve kterém musí být zkontrolovány matriční úřady. Současně byla též rozšířena příslušnost krajských úřadů ke kontrole matričních úřadů ve správním obvodu krajského úřadu.

Nově podle § 4 odst. 1 zákona o matrikách obecní úřad obcí s rozšířenou působností kontroluje výkon přenesené působnosti na úseku matrik u všech matričních úřadů ve svém územním obvodu nejméně jednou za 2 roky.

Podle § 4a odst. 1 zákona o matrikách krajský úřad ve svém správním obvodu kontroluje výkon přenesené působnosti na úseku matrik a užívání a změny jména a příjmení u

- a) úřadů s rozšířenou působností nejméně jednou za 3 roky a
- b) matričních úřadů nejméně jednou za 6 let.

Předmětem kontroly výkonu přenesené působnosti na úseku matrik je zjištění stavu vedení matrik v širším slova smyslu. Obecně jde především o kontrolu způsobu provádění zápisů, dodatečných zápisů, jejich změn a oprav ve svazku matriční knihy, porovnání zápisů se sbírkou listin, aj. Kontrola je zaměřena i na kontrolu uložení

svazků matričních knih a sbírek listin a jejich ochrany před zneužitím údajů v nich uvedených, souběžné vedení zápisů pomocí výpočetní techniky (§ 6 odst. 2 zákona o matrikách), provádění zápisů ve stanovených lhůtách (§ 7 odst. 1 zákona o matrikách) a vedení abecedního jmenného rejstříku a jeho průběžné doplňování (§ 16 prováděcí vyhlášky k zákonu o matrikách), dále pak na plnění oznamovací povinnosti v případech a způsoby, které stanoví zvláštní zákon (srov. § 82 odst. 1 zákona o matrikách).

Kontrola je rovněž orientována na vedení evidence tiskopisů na úseku matrik a způsobu likvidace poškozených a znehodnocených tiskopisů. Postup je blíže upraven ve Směrnici Ministerstva vnitra ze dne 19.12. 2014, č. j. MV-151468/VS-2014, publikované ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí č. 5/2014. Dále je kontrolován výkon zvláštních působností (srov. § 4 odst. 1 zákona o matrikách), jakož i agendy podle příslušných ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, včetně zápisů do agendového informačního systému evidence obyvatel podle § 7 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), popř. na prokázání odborné způsobilosti k výkonu matriční agendy (§ 9 zákona o matrikách).

Dopisem náměstka ministra vnitra pro řízení sekce legislativy, státní správy a územní samosprávy Mgr. Petra Vokáče ze dne 12. ledna 2021, č. j. MV-2171-113/ODK-2020, byly na krajské úřady rozeslány konečné verze standardů kontrol výkonu přenesené působnosti obcí, zpracované odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, dle kterých by krajské úřady a Magistrát hlavního města Prahy měly postupovat při kontrolách ve vybraných agendách na obcích, tj. i na úseku matrik, vidimace a legalizace. Cílem těchto standardů je sjednocení výkonu kontrol, které provádějí krajské úřady u obcí.

K otázce ohledně kontroly agendy správního řízení vedeného ve věci povolení změny jména a příjmení lze uvést, že tato kontrola nebude ze strany obecního úřadu obce s rozšířenou působností prováděna. Kontrola správního řízení vedeného ve věci povolení změny jména a příjmení bude realizována pouze ze strany příslušného krajského úřadu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností bude provádět kontrolu vedení matričních knih a sbírek listin.

Podle § 8 odst. 1 zákona o matrikách matriční úřad vede pro každou matriční knihu sbírku listin za každý kalendářní rok samostatně. Sbíрку listin tvoří listiny, které slouží jako podklad pro matriční zápis, jeho změnu či opravu, znalecký posudek prokazující otcovství podle zákona o státním občanství České republiky a listiny nezbytné pro ověření správnosti údajů zapsaných v matriční knize.

Matriční úřad předává sbírku listin za kalendářní rok úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu nejpozději do konce února následujícího roku (srov. § 8 odst. 2 zákona o matrikách).

Ve vztahu ke kontrolní činnosti prováděné podle § 4 odst. 1 a 4a odst. 1 zákona o matrikách je zřejmé, že sbírka listin je za každý rok nejpozději do února následujícího roku předána příslušnému úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu, a kontrola realizovaná kontrolním orgánem na místě u kontrolovaného matričního úřadu v časovém období delším než jeden rok nebude mít k dispozici příslušné sbírky listin.

Z výše uvedeného důvodu doporučujeme konat kontrolu u konkrétního matričního úřadu vždy v období, kdy ještě není předána sbírka listin příslušnému úřadu. Je vždy na zvážení kontrolujícího orgánu, jaké kontrolované období zvolí, je však nutné dodržet zákonem stanovenou periodicitu kontroly.

K uvedenému dále uvádíme, že kontrolu lze realizovat i v časové období, které překročí lhůtu delší než jeden rok, tj. po předání sbírky listin příslušnému úřadu. Je tedy na kontrolním orgánu, aby určil kontrolované období a využil pravomoci k zajištění potřebných podmínek pro řádné provedení kontroly v souladu s kontrolním řádem.

Rozhodnutí o časovém období prováděné kontroly u kontrolovaného matričního úřadu ponechává Ministerstvo vnitra na posouzení kontrolního orgánu, tedy krajského úřadu nebo obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Přitom by měl být zohledněn možný souběh kontrol prováděných krajským úřadem a obecním úřadem obce s rozšířenou působností a možnosti zajištění podmínek potřebných pro zajištění řádného průběhu kontroly včetně zajištění sbírky listin pro účely kontroly správnosti provádění zápisů, dodatečných zápisů, dodatečných záznamů, změn nebo oprav v matriční knize.

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny obecní úřady obcí s rozšířenou působností v působnosti krajských úřadů.

JUDr. Petr Voříšek, Ph.D.

ředitel odboru

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl. m. Prahy